

KORONAN VAIKUTUKSET TYÖELÄMÄÄN

RUNE
BERG &

A person wearing a bright yellow long-sleeved shirt is sitting at a desk, typing on a laptop. The laptop screen displays some text. To the right of the laptop is a white coffee cup with a latte on a saucer. The background is slightly blurred, showing a window with light coming through. The overall scene is a typical home office or remote work environment.

**HAJOAAKO YRITYSKULTTUURI KOTONA
KEITTIÖNPÖYDÄN YMPÄRILLÄ?**

**MIKÄ ROOLI TYÖYMPÄRISTÖLLÄ ON
TULEVAISUUDESSA?**

MUUTTIKO KORONA TYÖELÄMÄÄ PYSYVÄSTI?

Rune & Berg Design on työympäristösuunnittelun asiantuntija. Lukuisten projektien ja monialaisen suunnittelutiimin lisäksi olemme syventäneet ymmärrystämme työympäristöjen muutoksesta 9/2020 valmistuneella kyselytutkimuksellamme, jonka avulla on haettu näkemystä koronan vauhdittaman työelämämuutoksen pysyvyydestä ja vaikutuksista.

N 99

**Kysely: Muuttiko korona
työelämää pysyvästi?**

Kysely oli kohdennettu kattavasti suomalaisille tietotyöntekijöille eri toimialoille ja erilaisissa rooleissa työskenteleville.

01

MUUTOS TULI JÄÄDÄKSEEN

Työelämä kohtasi kovimman muutoksen vauhdittajan keväällä 2020. Lähes jokaisen tietotyöläisen työ muuttui parissa päivässä etätöksi. Työksi, jota tehdään keittiön pöydän äärellä.

Suuresta muutoksesta on kulunut jo sen verran aikaa, että voimme peilata muutoksen hyötyjä ja harmeja. Mikä muutoksessa tulee jäämään pysyväksi ja millaisten asioiden normalisoitumista eniten odotamme?

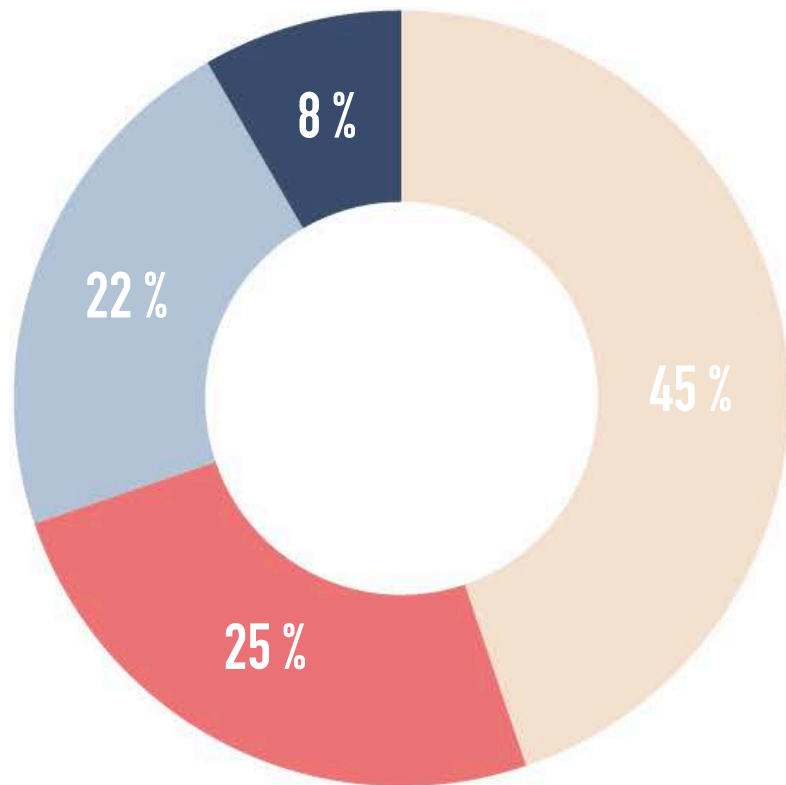

”

Koen työelämän muutosten olevan sekä positiivisia että negatiivisia, toisaalta työelämä on parantunut työrauhan joustavan etätyön vuoksi, toisaalta taas huonontunut sosiaalisen ympäristön ja lähityön katketessa. Koronan jälkeen koen, että lähi- ja etätyön balanssi toimii itselle työelämässä parhaiten.

VASTAAJA

MIHIN SUUNTAAN TYÖELÄMÄSI ON MUUTTUNUT?

45 %

Kyselyn vastaajista koki muutoksen myönteisenä. Selkeästi yksilölle itselleen merkitykselliset asiat, kuten joustavuus työn ja vapaa-ajan välillä ja työtehtävien tehokas hoitaminen nousivat tärkeimmiksi määrittäviksi tekijöiksi. Ne koettiin itselle tärkeämmiksi kuin etätyöskentelyn vaikutukset yrityksen toimintaa.

25 %

Kyselyn vastaajista koki muutoksen negatiivisena. Vaikutukset näkyivät yritysten kilpailukykyyn merkittävästi vaikuttavina tekijöinä, kuten hyvän vuorovaikutuksen, innovointityön tai verkostoitumisen heikentymisenä.

22 %

Kyselyn vastaajista ei kokenut merkittävää muutosta.

8 %

Kyselyn vastaajista ei osaa vastata.

1. POS:

Joustavuudesta seuraa vapaus

Positiivisena muutoksena koetaan erityisesti lisääntynyt jousto työn ja vapaa-ajan välillä, joka helpottaa niiden vapaampaa yhteensovittamista. Soljuminen näiden välillä tosin aiheuttaa hankaluutta erottaa oma vapaa-aika ja työ ja näin palautuminen kärsii. Vapaus tarkoittaa mahdollisuutta itse valita etä- tai lähityö ja sovittaa se parhaiten tukemaan omaan työtehtäväänsä.

2. POS:

Työtehokkuutta arvostaa myös työntekijä

Etätyöskentelyllä on onnistuttu tiivistämään työntekoa, tapaamisia ja tehtävien hoitoa niin merkittävästi, että etätyöskentely on lisännyt työtehokkuutta. Erityisesti omien työtehtävien hoitaminen on sujuvoitunut ja on voinut keskittyä paremmin.

1. NEG:

Mikään työ ei ole yksilötyötä

Vuorovaikutus on hankaloitunut etätyöskentelyn myötä ja sen vaikutus erityisesti työyhteisöön on ollut negatiivista. Lähityöstä kaivataan erityisesti yhteishenkeä. Virtuaaliset kokoukset eivät korvaa yhdessä tekemistä ja yhteistä innovointia. Oma työyhteisö on supistunut, koska kokouksissa ollaan yhteydessä vain niihin, joiden kanssa tehdään aktiivisesti töitä. Satunnaisen vuorovaikutuksen vähentyminen on lisännyt kokoustamisen tarvetta.

2. NEG:

Kiire on tehnyt työelämästä silppua

Etätyön tehokkuus on saanut kalenterit täyttymään liian tiiviiksi kokouksista, joka on aiheuttanut työpäivien venymistä ja työpäivien pilkkoutumista pieniin yksittäisiin tehtäviin. Osa työtehtävistä on venynyt kokousten takia varsinaisen työajan ulkopuolelle. Matkustamisesta vapautunut aika on valjastettu pidempään työpäivään.

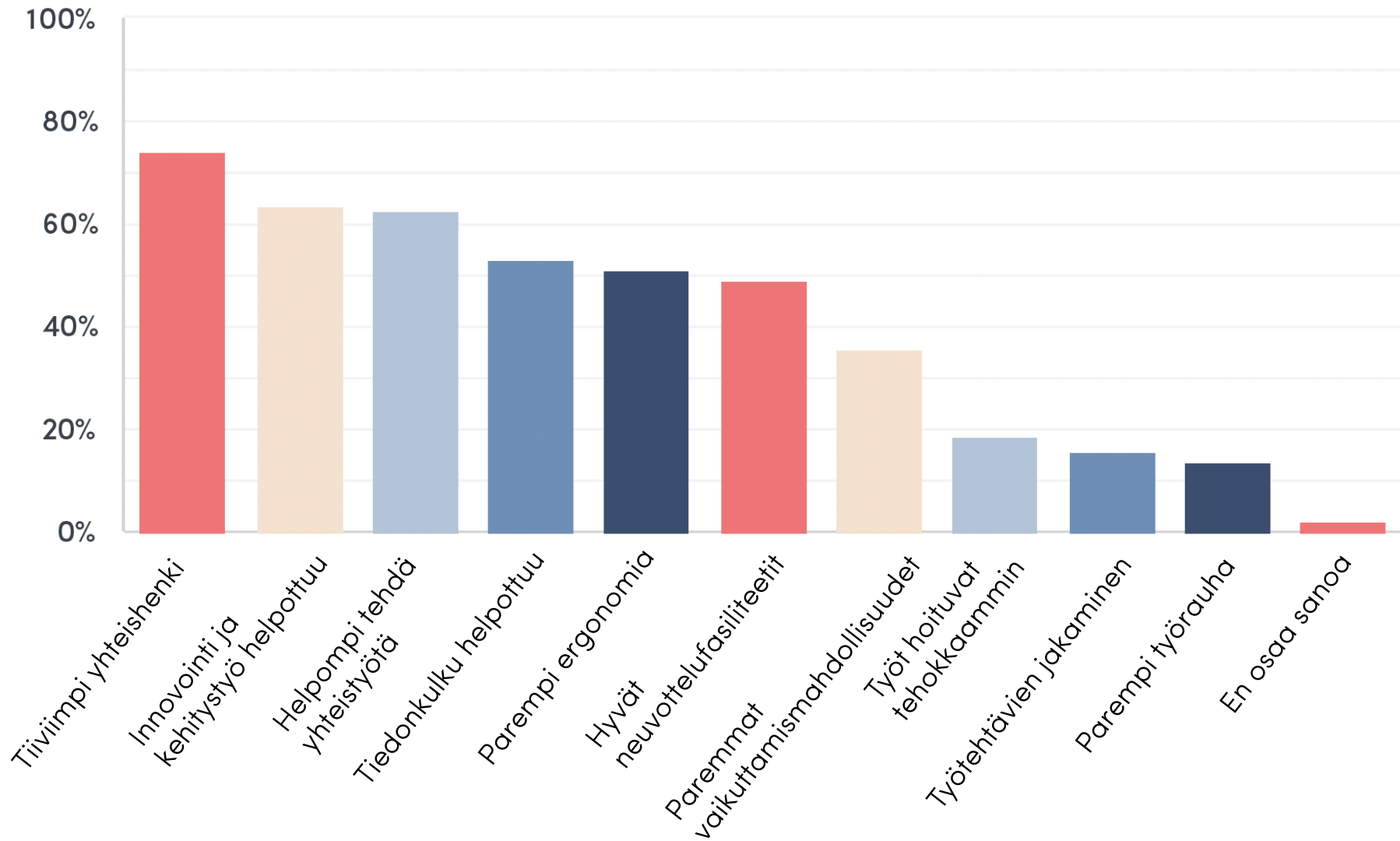
MIKÄ ON PARANTUNUT? MIKÄ HUONONTUNUT?

parantunut	työtehokkuus
pysynyt ennallaan	sitoutuminen luottamus
hankaloitunut	vaikuttaminen tiedonkulku yhteishenki työhyvinvointi asiakassuhteet innovointi
hankaloitunut selvästi	verkostoituminen vuorovaikutus

MIKÄ HOUKUTTELEE PALAAMAAN TOIMISTOLLE?

02

PERINTEINEN YKSILÖTYÖ
SUORITETAAN KOTONA,
TYÖYHTEISÖ RAKENNETAAN
TOIMISTOLLA.

ARVIOITU ETÄTYÖN MÄÄRÄ KORONATILANTEEN JÄLKEEN

60 %

Kaksi tai kolme
etäpäivää viikossa.

5 %

Kokonaan etätöissä.

24 %

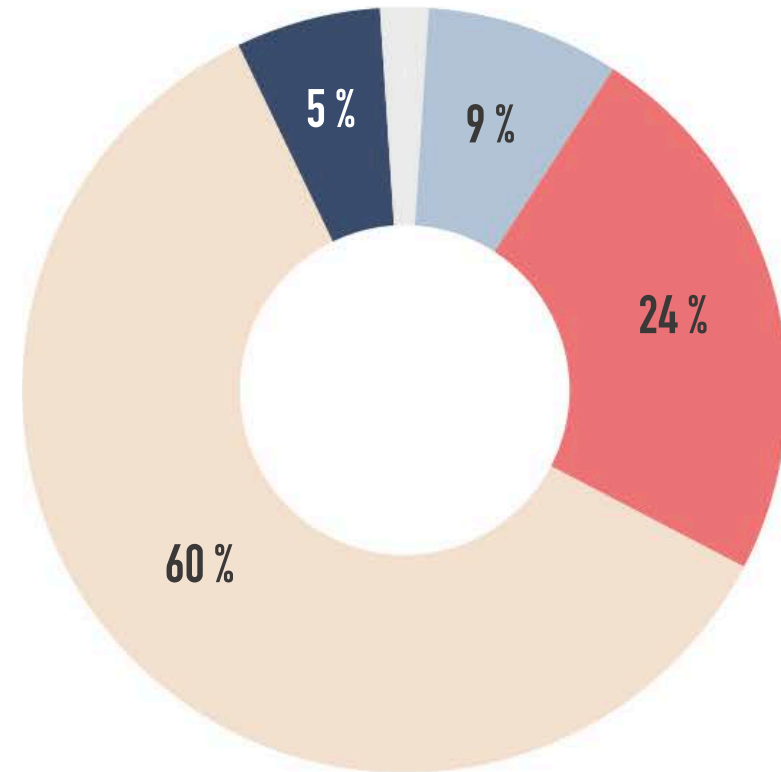
Yksi etäpäivä viikossa.

2 %

En osaa sanoa,
En voi tehdä etätöitä.

9 %

Hyvin satunnaisesti.

Lähde: Kyselytutkimus, Muuttiko korona
työelämää pysyvästi? 9/2020,
Rune & Berg Design Oy

TYÖSKENTELYPAIKAN VALINTAAN VAIKUTTAA TYÖTEHTÄVÄ JA SUUNNITELTU TYÖSKENTELYTAPA

Millaisessa ympäristössä työtehtävän tekeminen on sujuvinta?

TYÖSKENTELYPAIKKA

Millaiset työvälineet mahdollistavat tehokkaan työntekemisen?

TYÖVÄLINEET

Millaisessa vuorovaikutuksessa työtehtävän tekeminen on hyödyllisintä?

VUOROVAIKUTUS

TYÖTEHTÄVIEN JAKAUTUMINEN ETÄ- JA LÄHITYÖSKENTELYYN

ETÄTYÖ

Etätyöskentelynä tehdään työtehtävät, jotka vaativat keskittymistä tai vähemmän vuorovaikutusta toisiin. Niissä korostuu työteho, keskittyminen, tiedonjako tai rutiininomaiset tehtävät

LÄHITYÖ

Lähtöihin hakeudutaan tekemään muiden kanssa yhteistyötä, kehittämään, tiivistämään yhteishenkeä tai tapaamaan asiakkaita

81%

Kyselyn vastaajista kokee, että itsensäjohtaminen on lisääntynyt.

ETÄTYÖSKENTELEY VAATII UUSIA TAITOJA

Etätyöt ovat vaatineet työntekijöiltä selkeästi enemmän itsensäjohtamisen taitoja, eli kykyä ohjata omaa työtään.

Tukea siihen on saanut varsin vaihtelevasti, joka voi kertoa siitä, ettei etäjohtamisen taitoja ole ehditty kehittää.

Suurimmalla osalla yrityksistä on kuitenkin luotu yhteiset pelisäännöt etätyöskentelyyn.

MIKSI KAIKKI TYÖ EI OLE TEHOKKAIMMILLAAN KOTONA?

KESKITTÄMINEN

- Vapaa-ajan vyöryminen työtehtävien väliin
- Kodin häiriötekijät ja velvollisuudet sirpaloivat työpäiviä
- Työpäivät liian monotonisia

VUOROVAIKUTUS

- Sujuva vuorovaikutus hankalampaa
- Tiedonkulku heikentyy
- Satunnaiset kohtaamiset jäävät kokonaan pois

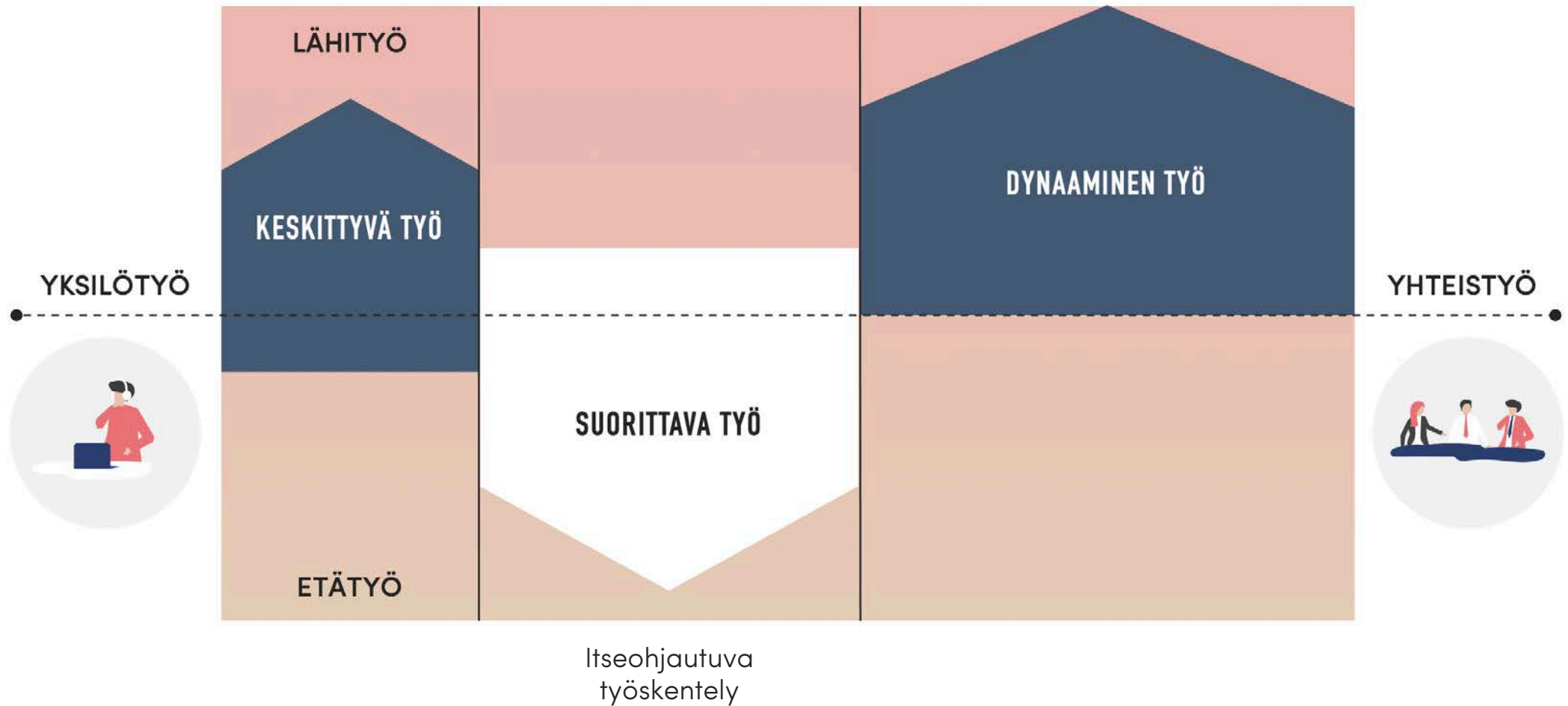
HYVINVOINTI

- Ergonomia yleisesti heikompaa
- Sosiaalinen piiri kaventuu
- Työpäivien ja vapaa-ajan hankala erottaminen toisistaan

TYÖNTEKO JAKAUTUU LÄHI- JA ETÄTYÖN VÄLILLE

Tila ja ratkaisut tukevat häiriötöntä keskittymistä

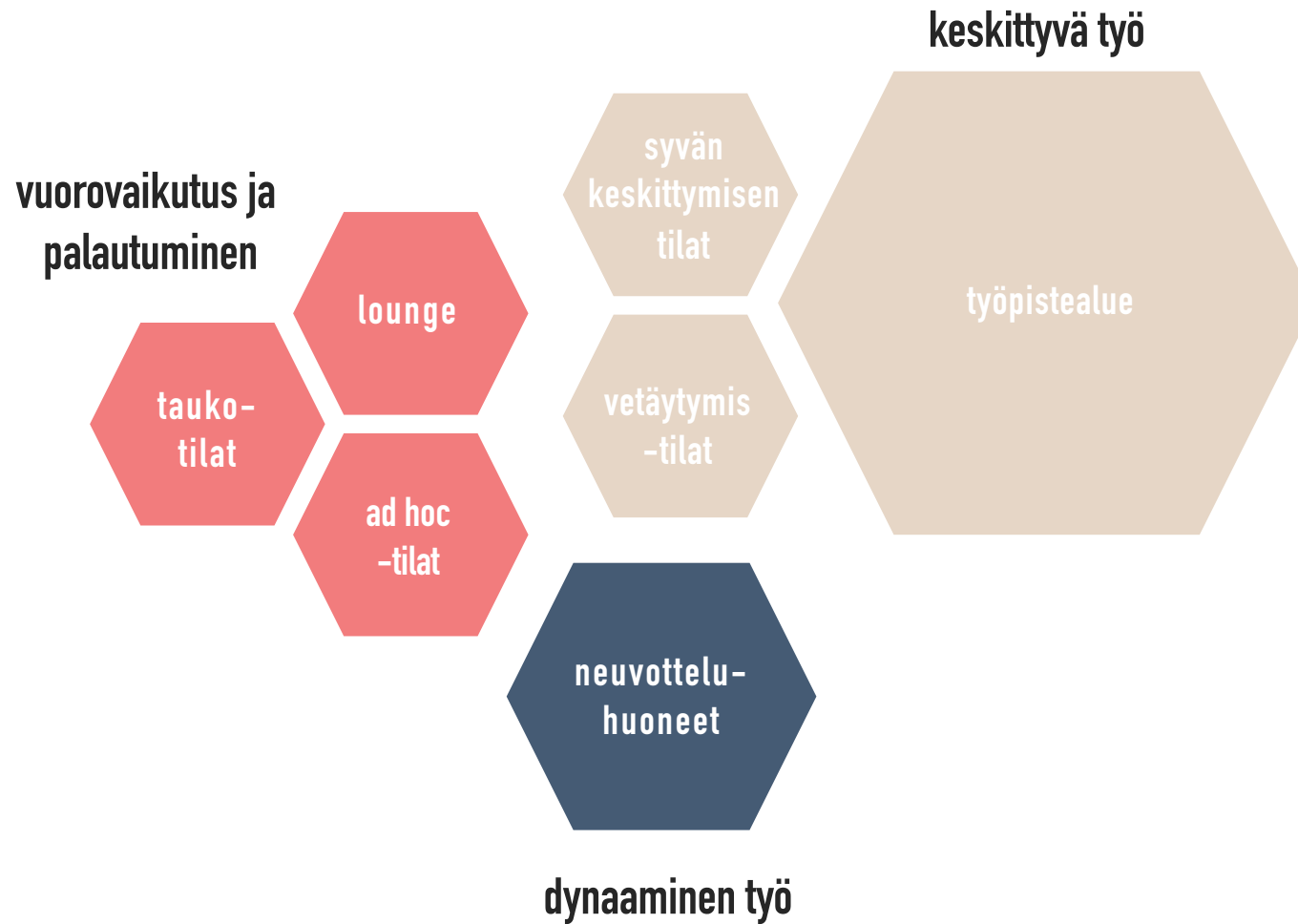
Ryhmä määrittelee työtavan ja tila mahdollistaa sen tekemisen

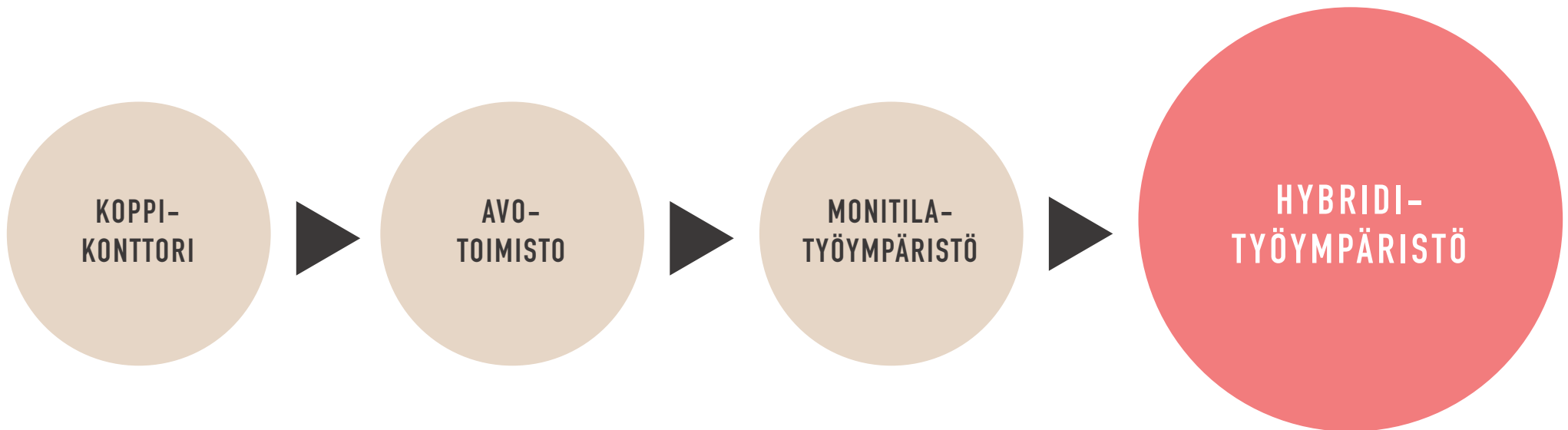
03

NYKYINEN MONITILATOIMISTON
KÄSITE LAAJENEE.
ERILAISTEN TILATYYPPIEN
MÄÄRÄ KASVAA.

AIEMMIN TYÖ TEHTIIN TOIMISTOLLA

TYÖTILOJEN KÄYTTÖ MUUTTUU

Hybridityöympäristö mahdollistaa joustavan työskentelyn ja saa ihmiset saumattomasti yhteen.

Mikä on
työympäristön
rooli jatkossa?

HYBRIDITYÖYMPÄRISTÖ

- Toimiston roolia strategisena työkaluna korostava
- Yritys- ja työroolikohtaisia räätälöityjä ratkaisuja tukeva
- Työntekoa ja hyvinvointia palveleva
- Keskittymistä tukeva
- Työyhteisöä tiivistävä
- Brändin mukainen
- Laadukkaita työkaluja korostava

Mikä on
työympäristön
rooli jatkossa?

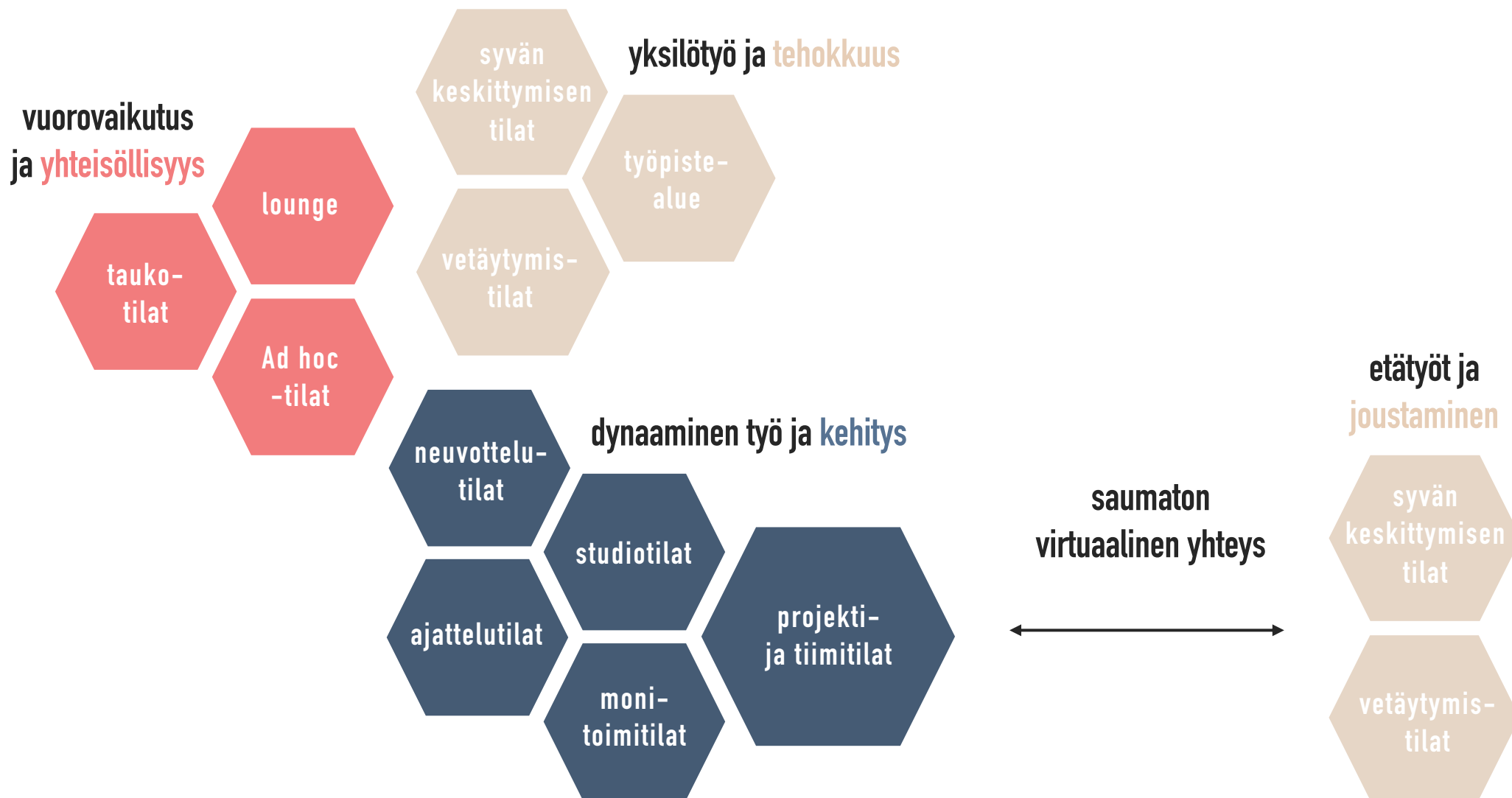
TYÖTILOJEN KÄYTTÖ MUUTTUU

ÄÄRIPÄÄT NOUSEVAT ESIIN, JOTTA TYÖTÄ VOIDAAN TUKEA PAREMMIN

Monitilatyöympäristöissä totutut tilaohjelmat monipuolistuvat ja erikoistuvat entisestään. Tiloja osataan jatkossa käyttää enemmän strategisina työvälineinä, ja siksi erilaisiin käyttötarkoituksiin ja työrooleihin sopivat ratkaisut tulevat lisääntymään.

Osa tiloista erikoistuu tukemaan erinomaista keskittymistä, kun toiset taas mahdollistavat saumattoman vuorovaikutuksen sekä lähi-että etäkollegoiden kanssa.

TULEVAISUUDEN HYBRIDITYÖYMPÄRISTÖSSÄ TILANKÄYTÖN ÄÄRIPÄÄT VAHVISTUVAT

70%

Kyselyn vastaajista kokee, että juuri toimistotilojen viihtyvyyteen ja yhteistiloihin tulee panostaa nykyistä enemmän.

59%

Kyselyn vastaajista kokee yrityksen identiteetin vahvemman esiin tuomisen tärkeäksi työympäristöjen kehittämisessä.

Lähde: Kyselytutkimus, Muuttiko korona työelämää pysyväst? 9/2020, Rune & Berg Design Oy

**YRITYSKULTTUURI HAJOAA
KEITTIÖNPÖYDÄN
ÄÄRELLÄ, MUTTA SE
JÄLLEENRAKENNETAAN
TOIMISTOLLA.**

Toimisto on yrityskulttuurin showroom

Työpaikan rooli työyhteisön rakentajana korostuu. Työpaikalle tullaan kohtaamaan ja vuorovaikuttamaan muiden kanssa. Toimiston tulee luoda tunne yhteenkuulumisesta ja rakentaa yrityksen brändimielikuvaa.

Toimisto on yhteistyön alusta

Toimiston tiloihin kohdistuu erilaisia tarpeita kuin aiemmin. Erilaisten yhteistyön ja etätapaamisia tukevien tilojen tarve kasvaa. Tilat muuntuvat tukemaan verkon yli tapahtuvia tapaamisia ja tilaisuuksia. Odotuksemme laadukkaille ja brändinmukaisille videotapaamisille kasvaa.

KYNNYKSETÖN ETÄ- JA LÄHITYÖN YHDISTETTÄVYYS

Työtilojen tulee kehittyä tukemaan hybridityötä erilaisissa kohtaamistilanteissa. Sellaiset neuvottelutilat yleistyvät, joissa etänä oleminen on samanarvoista kuin paikan päälle saapuminen.

80%

Kyselyn vastaajista kokee, että toimistotiloihin tarvitaan lisää laadukkaita videoneuvottelutiloja.

MITEN USKOT YRITYKSENNE TILATARPEEN MUUTTUVAN LISÄÄNTYNEEN ETÄTYÖSKENTELEN TAKIA?

48 %

Pysyy ennallaan.

2 %

Hajaantuu useampaan toimipisteeseen.

37 %

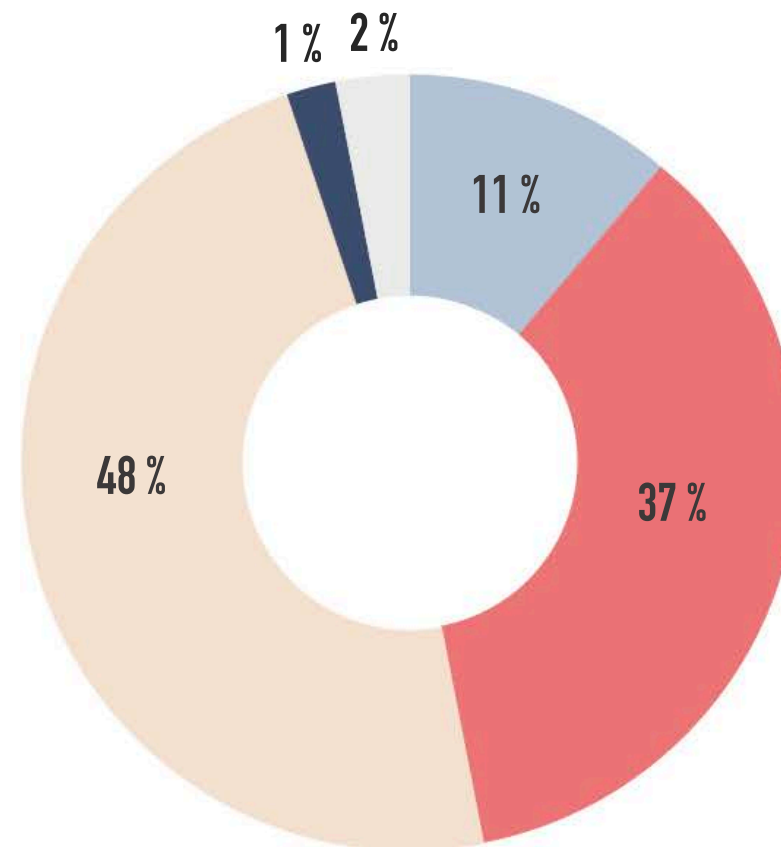
Vähenee.

1 %

Kasvaa, kasvaa merkittävästi.

11 %

Vähenee merkittävästi.

Lähde: Kyselytutkimus, Muuttiko korona työelämää pysyvästi? 9/2020, Rune & Berg Design Oy

”

Kehitystoimintaa ja organisaation uudistumista ruokkiva sosiaalinen vuorovaikutus työpaikalla ja verkostoissa on kutistunut minimiin, eivätkä viralliset virtuaaliset kokoukset korvaa yhdessä ideointia ja vapaamuotoista kohtaamista ja vuorovaikutusta.

VASTAAJA

KESKITY TYÖYMPÄRISTÖJOHTAMISESSA AINAKIN SEURAAVIIN

- 1** Hyödynnä koronan tuoma työelämämuutos oman organisaatiosi kehittämiseen.
- 2** Palveleva työympäristö - Tunnista työntekijöiden tarpeet ja tue työntekoa.
- 3** Työyhteisö ja innovaatiot luodaan toimistolla.
- 4** Suorittava työ tehdään joustavasti etänä.
- 5** Hybridityö tarvitsee yrityksen viestinnän tehostamista.
- 6** Hybridityön johtaminen vaatii uutta osaamista.
- 7** Työajan käsite tulee vapautumaan ja itseohjautuminen korostuu.
- 8** Lähimpien kollegoiden kanssa sovitaan työn jaksottamisesta etä- ja lähityön välillä, jotta yhteistyö helpottuu.
- 9** Videopalaverit tulivat jäädäkseen, joten saumatonta yhteyttä etä- ja lähityön välillä tulee tukea.

RUNE &
BERG

Ota yhteyttä!

Keskustelemme mielellämme teidän yrityksenne työympäristöstrategian kehittämisestä ja työympäristöjen muutoksesta.

rbdesign.fi

Osakas,
työympäristöasiantuntija
johtava suunnittelija

Sini Ala-Nikula
040 026 3139

Palvelumuotoilija,
johtava suunnittelija

Virve Penttilä
040 776 7793

etunimi.sukunimi@rbdesign.fi | Töölönkatu 38 A, 00260 Helsinki